

ДУНАЙСЬКА ВІЙСЬКОВА ФЛОТИЛІЯ — формування російського і радянського ВМФ. Вперше створ. 1771 під час рос.-турец. війни 1768–74 під назвою Лиман. гребна флотилія. У ході рос.-турец. війни 1787–91 діяла (від грудня 1790) як Чорномор. гребна флотилія, рос.-турец. воєн 19 ст. — Дунай. гребна флотилія та Дунай. військ. флот. 1879 її судна увійшли до складу Чорномор. флотилії (частину з них передано Болгарії). Під час 1-ї світової війни на Дунаї організов. спец. з'єднання рос. Чорномор. флоту — Експедиція особл. призначення — із завданням підтримувати війська союзників Росії у боротьбі проти австро-угор. річк. флотилії та сухопут. військ держав Троїстого союзу. Експедиція надала значну допомогу Сербії, особливо восени 1914. у листопаді 1917 більшовики використали її судна для встановлення рад. влади на тер. Бессарабії, у березні 1918 вони були захоплені в Одесі австро-нім. військами. Відновлена 1940, входила до складу Чорномор. флоту. Гол. база — м. Ізмаїл, нині Одес. обл., від липня 1941 — Миколаїв. Їй передано частину суден розформов. **Дніпровської військової флотилії**. Влітку-восени 1941 Д. в. ф. брала участь в оборон. боях у бас. Дунаю, Пд. Бугу, Дніпра, pobl. берегів Керчен. протоки. У листопаді 1941 розформована, її судна передані до складу **Азовської**

військової флотилії. Знову сформована у квітні 1944, коли рад. війська вийшли до Дністра. У взаємодії з під-розділами 2-го і 3-го Укр. фронтів 1944–45 взяла участь у Яссько-Кишинів., Белград., Будапешт., Віден. наступал. операціях. Нагородж. орденами Червоного Прапора, Нахімова, Кутузова. Взаємодіючи з сухопут. частинами, судна Д. в. ф. пройшли з боями понад 2 тис. км, знешкодили 600 мін, завдали знач. втрат противнику. Командували Д. в. ф. останнього формування контр-адмірали **С. Горшков** (травень–грудень 1944) і Г. Холостяков (від грудня 1944 до кінця війни). Після війни на базі Д. в. ф. створ. бригаду річк. кораблів, під-порядк. Чорномор. флоту. 1995 її кораблі увійшли до мор. частин Прикордон. військ України.

Рекомендована література

1. Боевая летопись русского флота. 1948;
2. Локтионов И. И. Дунайская флотилия в Великой Отечественной войне (1941–1945 гг.). 1962;
3. Монаков М. С., Родионов Б. И. История российского флота в свете мировой политики и экономики (X–XIX вв.). 2006 (усі – Москва).

Л. В. Кондратенко

Бібліографічний опис:

Дунайська військова флотилія / Л. В. Кондратенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19553>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).